

Interviu cu Emilian Marcu

...Dacă ceea ce scriu ajunge la sufletul și la mintea cititorului este o adevărată minune pentru mine.

CULIȚĂ IOAN UȘURELU: *Ai o rubrică foarte interesantă la „Convorbiri literare”. Cu această ocazie ai cunoscut sute de scriitori. Care au fost satisfacțiile și dezamăgirile de-a lungul anilor?*

EMILIAN MARCU: După șapte ani de rubrică permanentă, lună de lună, la „Convorbiri literare”, am avut multe, foarte multe satisfacții. În primul rând, cred că foarte important este să poți vorbi despre cărțile confrăților, cărți care au și așa o circulație extrem de discretă. Se întâmplă multe „minuni” în zilele de astăzi. Cărțile sunt tot mai mult puse sub obroc. Se realizează această prin câteva mecanisme simple. În primul rând datorită totalei lipse de preocupare din partea guvernanților de după 1990 și până acum, iar viitorul este și mai sumbru într-o țară care a alocat culturii un venit din PIB mai mic decât a alocat Albania, pe care noi o consideram cenușărea Europei. Se pare că „prichiciul sărăciei” s-a mutat la noi. Despre satisfacțiile pe care le-am trăit având această rubrică pot vorbi mult. O mare satisfacție este aceea că am avut bucuria lecturii a peste 800 de cărți pe care le-am comentat de pe poziția unui „cititor specializat”. Este un lucru uluitor. Nu știu dacă astăzi mai sunt mulți „nebuni” de a lectura cu atâta plăcere cărțile confrăților. Despre dezamăgiri? Nu vreau să vorbesc. Sunt multe. Mergând pe principiul cum că: „nici o faptă bună nu rămâne nepedepsită” poți să-ți dai bine seama cam câte decepții poți avea după un asemenea demers. Mai ales că este un demers pe ghiața subțire a orgoliilor, care, mereu, sunt ale geniilor și nu ale scriitorilor talentați.

C.I.U: *Ești considerat printre marii sonetiști ai prezentului. Nu crezi că din această cauză se uită celelalte aspecte ale activității tale: critic literar, romancier, organizator de spectacole culturale, coordonator de reviste și chiar un gospodar adevărat al casei tale de la Valea Lupului?*

E.M: Sunt un iubitor al poeziei clasice, ca formă și ca fond. Poate că de aceea pentru post-post-moderniști, pentru cei care adesea uită, în sertare, și fondul și forma, par un vetust. Că sunt considerat, de criticii literari, cei care m-au citit, un bun sonetist, mă onorează. Am mai spus: eu nu sunt și nu pot să am pretenția de critic literar. Sunt doar un cititor, cu veleități critice, cu dorința de a consemna câte ceva despre cărțile contemporanilor. Am publicat patru romane. Despre ele s-a scris destul de mult și chiar la obiect. Au scris critici importanți care le-au disecat pe toate fețele. În romanele mele, care nu sunt deloc ușor de citit, se pot descoperi lumi, adesea paralele, lumi interesante și

foarte multă trăire...poetică. Într-o viață de om, ești tentat, și chiar faci de toate. Am înființat un Cenaclu de muzică și poezie încă din 1974, care funcționează și astăzi, „Moldavia”, la Casa de Cultură a Studenților din Iași, unde îmi desfășor de atunci activitatea, am coordonat, prezentând peste 1.000 de spectacole de diverse genuri artistice, am coordonat și coordonez o revistă studentească, „Junimea Studentească”, particip cu plăcere la multe întâlniri cu cititorii și, când am timp..., cu joaca de-a gospodăria. Este îndeletnicirea care îmi este cea mai dragă și pe care o neglijez cel mai adesea. Că sunt considerat unul dintre marii sonetiști ai prezentului nu poate decât să mă bucure. Eu nu fac decât să le scriu, cu talentul pe care îl am. Dacă ceea ce scriu ajunge la sufletul și la mintea cititorului este o adevărată minune pentru mine.

Din cele 21 de volume de poezie publicate am cinci de sonete. E mult, e puțin? Nu pot spune eu, mai ales că alte nouă volume de sonete și alte poezii așteaptă „rândul la publicat”. Se spune despre mine că aș scrie și că aș publica prea mult. Este adevărat că public destul de mult, dar o fac pentru că eu scriu mult. Ce poate publica un scriitor care scrie. Dintr-un sertar gol nu poți publica decât praful de pe tobă. Dar de ce nu se întrebă acești „critici” câți ani ar fi trebuit să trăiască Balzac sau Sadoveanu ca să poată să-și publice întreaga operă? Publicăm atâta cât scriem și cât credem că are o anumită valoare.

Scriu sonete cu bucuria cu care țărâna frângea în poală pâinea caldă, aburind și o oferea copiilor pofticioși și mai mereu seduși de aburul îmbietor. Acest abur m-a urmărit din copilărie și poate și de aceea poezia mea are o dominantă puternică prin îmbinarea dintre teluric și stelar. Zodia în care m-am născut mă ține în balanță între cele două lumi.

Mereu mă „fulgeră” imaginea țărăncii care scrie poeme cu degete de ceară peste visul copilului său. Scriem cât ne este dat de la Dumnezeu și publicăm atâta cât ne susțin unii sponsori, care, cel mai adesea, nu mai susțin editarea de carte, ci doar serbările cu mici și bere. Probabil că fiecare susține ceea ce îl reprezintă.

C.I.U:*Sonetele tale (de care și eu sunt îndrăgostit) te recomandă uneori ca wagnerian convins, alteori ești apropiat de Clyderman , de Vivaldy. Tu unde crezi că te poziționezi? Ai dorit să fii un neoromantic, să folosești elemente parnasiene și chiar simboliste în „doamna noastră limba românească”?*

E.M: Mulțumesc pentru această confesiune de dragoste față de sonetele mele. Sunt și sonete wagneriene, și din Clyderman, și din Vivaldy, dar și din Bach sau Mozart. Sunt sonete din toată muzica lumii pentru că poezia adevărată trebuie să fie muzică. Poezia trebuie să fie muzica vântului, a ploii, a valurilor, ca și muzica tăcerii din peșteră. Eu unde mă poziționez? Goethe spunea: „trebuie să plece de la inimă ceea ce este destinat să ajungă la inimă”. Poezia ce este altceva decât sunetul acelei scoici pe care o pui la ureche și, în muzica valurilor ei, te lași dus spre....mântuire.

Eu nu doresc să fiu nici romantic, nici neoromantic, nici simbolist și nici parnasian. Doresc, din toată inima, să aduc un strop de bucurie celui care își va apleca pleoapele asupra sonetelor mele. ”Doamna noastră limbă românească”, vers dintr-un poem de-al meu, a fost generoasă cu mine, și de aceea fac tot ce pot să nu-i pară rău că mi-a dat șansa de a vorbi în limba lui Eminescu, a lui Creangă, a lui Sadoveanu și, uneori, a lui Caragiale. Nu pot să-i uit pe Dosoftei și Neculce și mai ales pe țărâni din satul meu natal, care mi-au fost primul dascăl de românească adevărată, curată și autentică.

C.I.U:*Culmea, în sonetele tale, „neiubirea” nu duce la tragic, din contra... Crezi că această privire asupra iubirii și neiubirii se datorează unui optimism exagerat sau vine de la echilibrul perfect al ființei tale?*

E.M.:„Neiubire”, așa cum o numești, este pragul de pe care poți să te ridici spre fericire, spre împlinire, spre iubire. Aceasta vine din încredere. Trebuie să știi să...înduri ca să poți cunoaște, cu adevărat, dimensiunea reală a iubirii. Un om continuu fericit nu mai are nici o plăcere, vorba lui

Caragiale: „ nu mai ai nici un haz, neică”. Cel atins de această neșansă devine aproape imun la fericirea adevărată, la fericirea profundă, cel mai adesea de natură divină. Există un optimism care mă ajută să văd lumea într-o imagine cu totul specială. Nu e o chestiune de naivitate. Este starea de a îmbrăca, cu supunere și sfințenie, cămașa fulgerului, cămașa de argint a luminii divine, cu care poți să te preumbli prin această lume..

C.I.U: *În poezie (mai ales în sonet), ca și în roman („Suburbii municipale”) nu mergi pe drumuri bătătorite. Din această cauză, poate, ai stârnit reacții negative la cei din jur. Ți-ai asumat consecințele sau nici nu le bagi în seamă?*

E.M:Nu pot spune dacă merg pe cărări bătătorite sau nu, nici în sonete și nici în romane. Dealtfel eu mi-am intitulat sonetul drept **un alt fel de sonet**, tocmai pentru a mă despărți de sonetul de tip clasic. Despre roman ce pot să spun? În primul rând, cred că trebuie citit și apoi comentat. La noi s-a încetățenit o anume „tehnică”: mulți își dau cu părerea despre ce și cum scrii fără să citească nici un rând. Au auzit ei câte ceva de la diverși „amici” și gata cu clasamentele, cu judecățile de valoare. Eu am învățat un lucru esențial, zic eu, că nu pot comenta nici o carte a unui autor decât după o lectură atentă și nu pot judeca un scriitor decât citindu-i toate cărțile. Știu că se spune: nu trebuie să mănânci o oală de ciorbă pentru a-i afla gustul. Cei care judecă așa să se facă bucătari și nu scriitori. Reacții negative? Suficiente. Dar îmi fac bine pentru că îmi țin vigilența trează și mă ajută să nu greșesc prea mult. Sigur că țin cont de aceste răutăți, dar nu le pun la inimă. Ar fi prea mult și mai ales inutil. Știi cum se spune: „în pomul cu roade se aruncă cel mai adesea cu bâta”. Eu mă bucur, atunci când este cazul, de reacțiile pozitive, cele care vin din suflet. Eu nu dețin și nu am deținut posturi înalte, de care să depindă laudele unora sau altora. Cine a avut de scris, pozitiv sau negativ, a făcut-o. Dealtfel, anul acesta încerc, depinde de sponsori, să public, printre alte cărți, trei la număr, și o carte cu tot ce s-a scris despre mine începând cu anul 1974. Tot ce am găsit eu. Este o carte masivă, peste 500 de pagini, format academic. Din această carte se va putea vedea câți inamici am. Am inclus absolut totul, fără nici o selecție și fără a interveni, măcar cu o virgulă, în texte. Va fi un tiraj extrem de limitat. Aproximativ 80 de exemplare, pentru bibliotecile mari, pentru 2-3 prieteni și pentru biblioteca din comuna Heleșteni, localitate în care m-am născut, bibliotecă pe care am vizitat-o adesea.

C.I.U: *Este posibil ca acesta să fie și motivul pentru care unii „prieteni” țin să ne reamintească o poezie dedicată lui Ceaușescu. Criticul Bogdan Crețu te așează lângă Adrian Păunescu și Vadim Tudor. Dan Petrescu, de asemenea, se alătură denigratorilor... Ai supărat atât de mult prin succesele creației sau prin atitudinea ta?*

E.M:Deși am mai răspuns la acest tip de întrebări, și nu vreau să par un laș și să le evit, voi încerca să răspund și acum, cu sinceritate și mai ales cu fruntea sus. Vrând să-mi denigreze toată activitatea literară de până acum, pentru câteva poezii pe care le-am

publicat, dar eu nu am forțat pe nimeni să le citească, acel critic, cunoscut și dovedit drept un plagiator, nu face altceva decât să mă laude. Alăturarea de Adrian Păunescu sau Corneliu Vadim Tudor mă onorează. Despre Dan Petrescu nu vreau să spun nimic. Dacă pentru el trecutul este mort, pentru că faptele sale de tinerețe nu-l pot onora, pentru mine trecutul este viu. Eu am trăit, cu bune și cu rele, cu împliniri și neîmpliniri, dorind să fac în așa fel ca literatura scrisă de mine să poată vedea lumina tiparului. Când eu scriam și poezii encomiastice el se ocupa cu lucruri...reprobabile. Cei din orașul Roman știu foarte bine și mai ales știu foarte bine fosta lui colegă de liceu.

Numai proștii se pot supăra pe succesele celorlalți. Dacă i-am supărat, îmi cer iertare, dar nu promit că nu se va mai repeta. Dar, pentru a limpezi cumva ceea ce s-a întâmplat atunci, pot să-ți spun că am avut curajul să semnez cele scrise de mine și publicate cu numele meu și nu ascuns după tufișul unui nume anonim. Sunt mulți dintre „revoluționarii și anticomuniștii de ocazie”, în fond niște nulități, care, asemenea câinelui, latră mereu de după gard. Pentru ei doar clipa contează și mereu se vor fofila să ajungă în capul mesei, să fie primii la bucate. Eu cunosc câțiva „criticaștri” gata să facă o analiză completă a întregii activități literare fără să deschidă măcar o carte. Sunt acele specimene cărora totul le „pute”, acei indivizi care sunt atotcunoscători, inși care au doar ei dreptate și se erijează în formatori de opinie, cu drepturi definitive. Nu, această metodă, de tip bolșevic, în fond (și nu e de mirare că mulți dintre ei sunt fii de cominterniști sau de activiști de partid și cadre ale fostei securități), le vine cel mai bine. Dar, încet, încet lumea se dezmeticește din bulversarea creată și poate să deceleze cu calm și cu atenție, separând orzul de neghină.

C.I.U:*Apropos de atitudine: ai fost printre cei care au semnat Declarația din 2001 pentru înființarea unei noi filiale a Uniunii Scriitorilor la Iași, pentru schimbări în atmosfera culturală... Din câte am auzit, se întâmplau (se mai întâmplă?) lucruri cel puțin ciudate la filiala U.S Iași, cum ar fi lipsa de respect față de anumite personalități, valori, alergătura „literară” după ciolan etc. Să aibă toate acestea legătură cu plecarea ta la Filiala Bacău a U.S ? Ce „prestau” cei din filiala ieșeană...?*

E.M:Îți mulțumesc pentru această întrebare. Nu am fost semnatarul acelei Declarații din 2001. Sunt de acord să se respecte Statutul Uniunii Scriitorilor. Dar nu văd de ce un grup mai mare de 51 de scriitori nu ar putea să facă o altă Asociație de breaslă într-o altă localitate sau, de ce nu, chiar în aceeași localitate? Nu am semnat acea declarație și pentru că fusese semnată de câțiva scriitori cu care eu nu eram compatibil. Nu mă refer chiar la valoarea lor ca scriitori. Eu merg și după proverbul: „spune-mi cu cine te însoțești să-ți spun cine ești”. Despre activitatea Asociației Scriitorilor din Iași nu sunt eu în măsură să discut și pentru faptul că din 2002 nu mai fac parte din această asociație, dar și pentru că nu-mi place să bârfesc. Problemele acestei Asociații, ca de altfel și de la celelalte Asociații, se pot rezolva, cu calm, și mai ales cu respect unii față de ceilalți și mai presus față de creația fiecăruia. Am plecat, împreună cu alți câțiva scriitori, zic eu importanți, din Iași, și am contribuit la formarea unei Asociații la Bacău. Nu merg după zicala: „Patria ube bene”, dar știu că dragostea cu forța nu cred că trebuie să fac prea ar semăna a viol și nu cred că este cazul.

C.I.U:*Și totuși, prietenia... Ce cuvânt sfânt! Ai mulți prieteni? Ce aștepti de la ei? Prin blândețea ta, prin starea de bine ce-o provoci în jur (unii spun că astfel de persoane emit unde Alfa), prin stilul tău sincer de adresare, ar trebui să fii prețuit, să și se dea tot prietenie... Dacă tabloul descris de mine este real, doar tu poți confirma sau infirma...*

E.M: Poate că mai mult decât alte sentimente față de oameni ar trebui să ne preocupe prietenia. Sunt oameni care știu să prețuiască acest sentiment dar și unii care știu doar să mimeze prietenia și să profite de ceea ce se poate obține. Urăsc astfel de persoane pentru că iute îți introduc șișul între coaste cu zâmbetul pe buze. Pe cât pot, mă feresc de astfel de companii. Dacă eu transmit celor din jur o anume blândețe nu știu, dar știu că nu transmit antipatie sau, și mai rău, ură. Cred că fiecare dintre noi merită o vorbă bună și dacă avem posibilitatea să o oferim fără a aștepta ceva în schimb. Pentru asta chiar nu aștept prețuire specială. Sunt un bun creștin și mai ales un om, cu bune și cu rele, de stânga. Cred în dreptul fecăruia de a beneficia de o vorbă bună, sau de un strop de prietenie și prețuire. Stilul este omul. Eu sunt o persoană naiv de sinceră. Poate că din această cauză am trăit și foarte multe decepții, în toate planurile, dar nu regret stilul meu. Ai perfectă dreptate când afirmi că Prietenie este un cuvânt sfânt. Cu adevărat sunt sfinți cei ce știu să fie prieteni.

C.I.U: *Saint-Beuve ar fi spus înainte de moarte că nu se vor ridica statui în memoria criticilor. Să fi avut dreptate?*

E.M: Nu, nu cred că a avut dreptate. Criticii sinceri pot fi mai buni decât prietenii nesinceri. Eu îi consider raza de lumină după care trebuie să ne ghidăm pentru a merge înainte. Dar nimeni nu ne obligă să ținem cont de critici! Dacă nu știm să-i prețuim, atunci să nu-i hulim.

C.I.U: *Și fiindcă veni vorba, consideri că există o critică „mică” și una „mare”? Legăturile tale cu critica tânără cum sunt?*

E.M: Există critici mici și critici mari, există critică de toată ziua și critică bazată pe teorie, pe principii critice, pe știință de carte. Nu neapărat critică universitară, ci mai degrabă în ”spiritul critic”, asemenea lui G.Ibrăileanu. Există critici mari care au încercat și chiar au reușit să pună ordine în literatură și mă refer la literatura română precum: Densușianu, G. Călinescu, G. Ibrăileanu, Eugen Lovinescu, Ion Rotaru, Al.Piru, Laurențiu Ulici, Ioan Holban etc., dar și care au semănat discordie, panică, amalgam și mai ales confuzie de valori (cu tendință sau fără), minimalizând pe unii pe nedrept și ridicându-i în al nouălea cer pe alții tot pe nedrept. Nu dau nume, din prudență. Dar se știu acei realizatori de Istorie literare care au devenit, doar... istorii. Legăturile mele cu critica tânără? Dar ce înseamnă oare critică tânără? Scrisă de tineri sau critică incipientă? Eu prețuiesc pe toți cei care au răbdare să citească și să scrie despre cărțile mele, fie tineri, fie mai vârstnici. Din cele aproape 200 de articole sau studii despre cărțile mele constat că au scris critici care în urmă cu 30 de ani erau tineri dar și critici care acum au în jur de 30 de ani. Dealtfel toate aceste comentarii critice le voi publica într-o carte, sigur o carte cu circuit închis, o carte mai mult cu caracter documentar, din care se vor putea vedea legăturile mele cu critica tânără.

C.I.U: *Nu crezi că un critic are datoria cea mai mare de a recomanda cărțile cititorilor și nu de a se adresa scriitorilor sau altor critici, care vor încerca să analizeze speciile literare în care se încadrează, să analizeze profesionist detaliile sau deturnările de sens?*

E.M: Un critic literar are, în primul rând, datoria de a citi cărțile pe care le comentează pentru că acum funcționează un sistem de critică „urechistă”, cu comentarii după textul atașat pe coperta a patra. Alteori, mai ales la lansări, dar din nefericire și în scris, comentariile cele mai interesante sunt făcute de cei care nu au deschis cartea. Sigur că una dintre menirile criticului literar este de a forma gusturi pentru perceperea literaturii și pentru citit în general. Al doilea rol este acela de a încadra, printr-o analiză temeinică și

profesionistă, autorul într-un anume curent sau, dacă, din fericire, este cazul, să arate noul curent pe care l-a inițiat un anume autor. Responsabilitatea unui critic literar este mare. De modul cum știe să prezinte o carte și un autor depinde evoluția literaturii. Sunt mulți critici literari contemporani care iau în serios această menire a lor. Pentru aceștia am toată prețuire. Cei care sunt critici de cumetrie nu trebuiesc luați în seamă. Fac și ei ceva să nu se plictisească.

C.I.U.: „Nu scriu pentru a face plăcere omenirii, ci pentru a o răni”, ne declara cu mulți ani în urmă Swift. Concepția ta artistică (ars poetica) nu poate să fie aceasta...

E.M.: Mă disociez total de cele afirmate de Swift. Eu scriu pentru a aduce alinare, bucurie omului. Arta a apărut nu ca să ne chinuie viața, ci ca să ne facă să vedem ceea ce este frumos și bun în fiecare, în natură și, de ce nu, în viața de apoi. Lumina cuvântului trebuie să ne fie balsam pe rănilor sufletului și nu arma care ucide, deși se spune că un cuvânt este mai puternic decât un glonț. Și proza mea, și poezia mea, dar și notele critice aduc, sper, bucurie, alinare...

C.I.U.: Pentru mulți scriitori, scrisul este asemănător actului erotic, el incumbând implicare maximă dar și plăcere... Tu cum îl simți?

E.M.: Așa cum am stabilit de la început, pot fi și întrebări la care nu voi răspunde. Abia așteptam să descopăr o asemenea întrebare. Nu-mi place să vorbesc despre nici un fel de act din viața mea intimă. Actul de creație este cel mai intim act din viața unui creator și nu cred că e bine să-l facem public.

C.I.U.: Un scriitor ar trebui să-și dorească puterea? Chiar dacă o are pe aceea a metaforei?

E.M.: Să nu uităm că și scriitorii sunt oameni. Oamenii, mai ales cei slabi, își doresc puterea. Își doresc să domine pentru că altfel nu ar putea să respire. Scriitorii, cu adevărat mari, cei care au puterea metaforei, și sunt conștienți de asta, nu au nevoie de astfel de putere. Puterea cuvântului face cât o oaste adevărată. Decât să fii generalul armatei, mai bine să fii soldatul cuvântului viu.

EM: Gelu Naum, într-un interviu, afirma că nu există distincție între proză și poezie, între poet și prozator, există doar scriitorul. Are dreptate?

E.M.: Din punctul lui de vedere, a lui Gelu Naum vreau să spun, s-ar putea să aibă dreptate. Scriitorul este forma complexă a unui artist. Este modul suprem prin care se poate exprima. Nu cred că există un poet excepțional fără să fie și un prozator foarte bun. Dar cred că există prozator excepțional fără a fi poet foarte bun sau măcar bun. Depinde foarte mult de felul prozei pe care o abordează, de cultura pe care o are acel scriitor. În astfel de cazuri, nu se poate face o judecată de valoare la hurtă. Fiecare scriitor trebuie analizat în parte, și de văzut cum stă cu armele din dotare.

C.I.U.: Ai scris vreodată sau ai vrea să scrii nuvelă? Întreb pentru că, se știe, românii sunt de neîntrecut în această specie literară. Pornind de la Costache Negruzzi și culminând cu marele și mereu actualul Caragiale...

E.M.: Să nu-l uităm pe Slavici, maestru în nuvelistică. Nu, nu am scris nuvele, ci doar câteva povestiri scurte. În scriitorii de povestiri scurte literatura română contemporană este foarte bogată. Fie și dacă i-am pomeni pe: Marin Preda, Fănuș Neagu, Nicolae Velea, Eugen Barbu, Ștefan Bănuțescu, D.R. Popescu și lista rămâne deschisă. De fapt, dacă ar fi să mă analizez foarte sever, aș putea spune că toate romanele mele sunt compuse din mai multe nuvele. Nuvela, în fond, este un roman mai scurt, un roman mai concentrat. Așa că mergând pe acest principiu, putem spune cum că sunt foarte mulți

nuveliști. Dar, oare are importanță dacă scrii nuvelă, povestire, roman sau poezie? Important este să ai talent și ceea ce scrii să fie de valoare.

C.I.U:*Și un început, sunt sigur-contestat, blestemat - de întrebare: nu ți-ai dori, câteodată, întoarcerea la comu-nism? Nu face ochii mari! Această întoarcere în timp ar fi acceptată doar pentru că atunci era ordine în țară și, mai ales, pentru că la vremea aceea se CITEA...*

E.M:Eu nu de reîntoarcerea la comunism sufăr. Nu am fost un comunist învederat. Deși am scris poezii despre sau pentru (mai bine zis) personajele vremii. Nu ascund și nici nu am ascuns acest fapt așa cum fac mulți dintre noii, de acum vechii, dizidenți. E mai simplu pentru ei să arate paiul din ochiul altuia decât bârna din ochiul lor. Faptele mele sunt ale mele și nu mă feresc de ele. Dar să răspund la această întrebare, să-i zicem capcană. Existau multe lucruri rele și în acea perioadă, dar și foarte multe lucruri bune. Este adevărat că lumea citea mai mult. Lucrurile fundamentale erau solide și temeinic așezate. Școala, Armata, Entitățile fundamentale ale poporului român, nu erau puse la tocmeală sau date pe veresie unor troglodiți care sunt gata, pentru un blid de linte, să vândă, la tarabele lumii, poporul român cu toate cele sfinte ale sale. Fiecare mit românesc este, cu bună știință bășcălizat de semianalfabeți, de prostituate, de curviștine de două parale (aflu că o „parașută” care nu scrie literele, ci le pictează, și-a propus, nici mai mult nici mai puțin să decretinizeze poporul român. Hai că-i bună, nu am ce zice! Să te crucești și mai multe nu. Cum ar putea o cretină sadea să decretinizeze un popor?). Dar când niște „fufe” ajung personalități, de ce să ne mai mirăm de filozofi de ocazie, de oameni care se laudă, deși au aproape 70 de ani, cum că de la 22 de ani nu au mai citit nici o carte și totuși a făcut avere uriașă, de boschetari care nu mai sunt croitori, sunt designeri, nu mai sunt frizeri, ci stilști. Nu știi cât de bine sau de rău era în acele vremuri dar un lucru este sigur: fiecare individ era pus acolo unde merita, adică la locul lui.

C.I.U:*Ești un permanent îndrăgostit de Eminescu... Ai luat mereu atitudine împotriva celor care nu-l iubesc. Ce inter-ese îi „mână” pe acești dușmani ai poetului național? Unde se mai află provincia literară astăzi? La București... sau...*

E.M:Ce interese „îi mânău pe ei în luptă”? Nimic mai simplu: agățându-se de mantia de aur în care este înfășurat Eminescu încearcă să-și facă și ei un acoperiș deasupra capului mic, mic de tot. Și pentru că mantia de aur nu se pretează să-i acopere, își fac un cort țigănesc din păr de coadă de câine. Cu oasele de pe la diverse mese nu se poate trăi la infinit și odată și odată vor primi ceea ce merită, adică un șut în partea dorsală. Provincia literară, după părerea mea, se află în chiar centrul Bucureștiului și nu acolo unde cred ei că se află provincia. Spuneam mai demult cum că, pentru mine, „buricul pământului, ca scriitor vorbind, se află acolo unde trăiesc eu”. Sigur că premiile se întocmesc, așa ca totdeauna, în cafenelele bucureștene, dar și literatura promovată acolo tot acolo rămâne. Din nefericire și destui, mai ales critici literari, se asociază cu astfel de situație și devin și ei trepăduși la uși de cafenele. Speră că așa se poate urca pe scara valorii literare. Nimic mai fals, nimic mai neadevărat. Aceasta este doar o scară provizorie. Să nu uităm că pentru N. Manolescu și Al. Ștefănescu, în ... istoriile lor literare... cel mai mare poet român de după 23 august 1944 și până în prezent este...M. Gălățeanu. Despre literatura comisă de acest ins vorbește cel mai bine chiar „opera sa”. Atunci să mai credem, chiar ca în Biblie, în ... istoriile literare? Să credem că există centru și periferie, capitală și

provincie în actul de creație? Există doar o avalanșă de interese și de aranjamente care nu au nimic de a face cu valoarea. Dragă prietene, cunoști atâtea cărți ale scriitorilor români și poți să vezi care literatură se promo-vează cu obstinație și care este sistematic ocolită sau chiar total neglijată.